

LISÄSANASTO 2008
SELITEOSA

SELITE

I. SELITEOSA: TAVARANTOIMITUKSIA JA RAKENNUSTÖITÄ KOSKEVAT JAKSOT A–M

Lisäsänasto sisältää 19 jaksoa (ja 42 ryhmää). Joitakin jaksoja käytetään täsmentämään tavarantoimitusten ja rakennustöiden kuvauksia, kuten jaksot A–M, ja palvelujen kuvauksia, kuten jaksot P–U.

Joitakin jaksoja, kuten M jaksoa "Muita määritteitä kuljetusalalle", voidaan käyttää täsmentämään joko tavarantoimitus- tai palvelukoodin kuvausta.

Lisäsänaston koodit ovat yleisluonteisia, eikä niitä ole tarkoitettu sopimaan yhteen tietyn pääsänaston koodin kanssa. Käyttäjiä suositellaan käyttämään sitä lisäsänaston määritettä, joka on lähinnä heidän tarpeitaan edellyttäen, että määrite kuuluu pääsänaston koodin merkityksen kannalta johdonmukaiseen jaksoon.

A JAKSO — MATERIAALIT

A ryhmä — Metallit ja metalliseokset

Tähän ryhmään sisältyvät

- perusmetallit, kuten alumiini, nikkeli ja kulta
- metalliseokset, kuten teräs ja messinki.

B ryhmä — Epämetallit

Tähän ryhmään sisältyy muita materiaaleja kuin metalleja, esimerkiksi

- muovi, kuten polyesteri, polyeteeni ja PVC
- kivi, kuten marmori ja liuskekivi
- puu, kuten bambu, korkki ja havupuu
- luonnonkuidut, kuten silkki ja villa.

Lisämääritelmät:

- **Lasiset sisäosat**: pieniä, yleensä pyöreitä lasiosia, joita käytetään eristävien esineiden, esimerkiksi termosastioiden, sisällä tai sähköjohtojen liittimissä.

B JAKSO — MUOTO, GEOMETRINEN MUOTO, PAKKAAMINEN JA KAUPPAKUNNOSTUS

A ryhmä — Muoto

Tähän ryhmään sisältyvät

- olomuodot ja fyysiset ominaisuudet, kuten kuuma, kylmä, nestemäinen, kiinteä, kova ja pehmeä
- muoto, kuten pöly/jauhe, harkot ja sauvat
- perusaineen käsittely tietyllä tavalla, kuten päällystetty, muokkaamaton ja vulkanoitu.

Lisämääritelmät:

- **Muokkaamaton**: tuote tai materiaali, joka on käynyt läpi jalostusprosessin alkuvaiheen.
- **Prosessoitu**: tuote tai materiaali, joka on käynyt läpi jalostusprosessin.
- **Jalostettu**: tuote tai materiaali, joka on käynyt läpi koko jalostusprosessin epäpuhtauksien poistamiseksi.

B ryhmä — Geometrinen muoto

Tähän ryhmään sisältyvät kaikki geometriset muodot, kuten pyöreä tai neliönmuotoinen.

C ryhmä — Pakkaaminen ja kauppakunnostus

Tähän ryhmään sisältyvät

- **pakkaaminen**, esimerkiksi pusseissa, kartonkipakkauksissa, pullotettu. Nämä määritteet kuvaavat, miten loppukäyttäjä saa tuotteen.
- **kauppakunnostus**, esimerkiksi suolavedessä, irtotavarana. Nämä määritteet kuvaavat, missä olomuodossa loppukäyttäjä löytää tuotteen pakkauksestaan.

Tähän ryhmään eivät sisälly

- muut määritteet elintarvikkeille, juomille ja aterioille, jotka löytyvät H jaksosta.

C JAKSO — MATERIAALIT/TUOTTEET, JOILLA ON ERITYISIÄ OMINAISUUKSIA JA ERITYINEN KÄYTTÖTAPA

Tähän jaksoon eivät sisälly

– ympäristöasioihin liittyvät määritteet, kuten kierrätys ja käsittely, jotka on luokiteltu D jaksoon.

A ryhmä — Materiaalit/tuotteet, joilla on erityisominaisuuksia

Tähän ryhmään sisältyy seuraaviin ominaisuuksiin liittyviä määritteitä:

- kestävyysominaisuudet, kuten vesitiivis, paloa hidastava, langattu ja vahvistettu
- mukavuus-/terveysominaisuudet, kuten ergonominen, ei sisällä asbestia ja steriili
- erityiskäyttö, kuten upotettava ja kannettava
- maatalous, kuten luomu-/luonnon-, tarhattu ja viljelty.

Lisämääritelmät:

- **Kertakäyttöinen**: tuote, jota on tarkoitus käyttää vain kerran mutta jota voidaan käyttää uudelleen.
- **Kertakäyttö**: tuote, jota on tarkoitus käyttää vain kerran ja joka vahingoittuu ensimmäisessä käytössä niin, ettei sitä voi käyttää uudelleen.
- **Uudelleen käytettävissä / kesto**: tuote, jota on tarkoitus käyttää useammin kuin kerran.

B ryhmä — Käyttötapa

Tähän ryhmään sisältyvät

- paine- ja jännitemääritteet
- ajoneuvoissa, koneissa ja muissa laitteissa käytetyt polttoainetyypit
- ajoneuvojen, moottoreiden, koneiden ja laitteiden ominaisuudet, kuten neliveto, automaattinen, yksivaihe-

D JAKSO — YLEISTÄ, HALLINTO

A ryhmä — Yleisiä ja hallintoon liittyviä määritteitä

Tähän ryhmään sisältyvät

- lähinnä palveluihin liittyvät erityiset asemat, kuten kansallinen/kansainvälinen, julkinen/yksityinen jne.
- liikkeenjohto, hallinnollinen jne.
- sosiaaliset määritteet, kuten sosiaalityö, opastus jne.
- ympäristöasioihin liittyvät määritteet, kuten kierrätys, käsittely jne.

E JAKSO — KÄYTTÄJÄT/EDUNSAAJAT

A ryhmä — Käyttäjät tai edunsaajat

Tähän ryhmään sisältyvät

- kaikki käyttäjät tai edunsaajat ikäryhmittäin (vauvat, lapset, teini-ikäiset...) ja sukupuolittain sekä erityiskäyttäjät (työtön, huumeiden käyttäjä, matkustajat jne.)
- luettelo vammoista vammaisille käyttäjille tai edunsaajille.

G JAKSO — MITTAKAAVAT JA MITAT

A ryhmä — Mitat ja teho

Tähän ryhmään sisältyvät määritteet, joista käy ilmi, että edellytyksenä on tietty paino, koko, tilavuus, teho tai paine. G jakson C ryhmässä on lisämääritteitä painon, koon, tilavuuden, tehon tai paineen merkitsemistä varten.

B ryhmä — Taajuus

Tähän ryhmään sisältyvät

- päivää kohti / päivässä, viikkoa kohti / viikossa jne.

C ryhmä — Muita tietoja

Tähän ryhmään sisältyvät lisämääritteet, joilla voidaan merkitä paino, koko, tilavuus, teho tai paine, tarkat tiedot tai viitetiedot ja määrät.

H JAKSO — MUITA MÄÄRITTEITÄ ELINTARVIKKEILLE, JUOMILLE JA ATERIOILLE

A ryhmä — Määritteitä elintarvikkeille, juomille ja aterioille

Tähän ryhmään sisältyvät

- muut määritteet ruoanvalmistustavan kuvaamiseksi
- määritteet, joilla kuvataan erityisruokavaliota noudattavien henkilöiden ruokaa (ei sianlihaa, kasvisateria, gluteeniton ateria).

I JAKSO — MUITA MÄÄRITTEITÄ RAKENNUSALALLE

*Tähän ryhmään ei sisälly
– yleiskäyttö, joka on luokiteltu F jaksoon.*

A ryhmä — Määritteitä rakennusalalle

Tähän ryhmään sisältyvät

- määritteet, joilla kuvataan rakennustöiden tyyppiä tai erityisominaisuuksia.
- määritteet, joilla kuvataan rakennustöiden tarkoitusta.

J JAKSO — MUITA MÄÄRITTEITÄ TIETOKONE-, TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikkaAN

*Tähän jaksoon ei sisälly
– yleiskäyttö, joka on luokiteltu F jaksoon.*

A ryhmä — Määritteitä tietokone-, tieto- ja viestintätekniikkaan

Tähän ryhmään sisältyvät

- määritteet, joilla kuvataan erityiskäyttöön tarkoitettuja verkkoja (Internet, intranet jne.).
- muut määritteet, joilla määritetään tietokoneiden ja ohjelmistojen ominaisuuksia.

K JAKSO — MUITA MÄÄRITTEITÄ ENERGIAN- JA VEDENJAKELUUN

*Tähän jaksoon ei sisälly
– yleiskäyttö, joka on luokiteltu F jaksoon.*

A ryhmä — Määritteitä energian- ja vedenjakeluun

Tähän ryhmään sisältyvät

- lämmitykseen, vedenjakeluun, sähköön, öljyyn ja kaasuun liittyvät määritteet
- erityiskäyttäjien kuvaamiseen tarkoitetut muut määritteet energian- ja vedenjakelun alalla.

L JAKSO — MUITA MÄÄRITTEITÄ LÄÄKE- JA LABORATORIOALALLE

*Tähän jaksoon ei sisälly
– yleiskäyttö, joka on luokiteltu F jaksoon.*

A ryhmä — Määritteitä lääke- ja laboratorioalalle

Tähän ryhmään sisältyy erityiskäyttö seuraavilla aloilla:

- kirurgia
- sairaanhoito
- lääkärintarkastus ja hoito
- sairaala- ja laboratoriokäyttö
- lääketieteelliset tarvikkeet
- oikeuslääketiede
- eläinlääketieteellinen käyttö.